

برگرفته از کتاب صواعق المحرقه
احمد بن حجر هیتمی مکی متوفای ۹۶۴ ق.

حق بنی

نگاهی به فضایل درخشنده اهل بیت
از دیدگاه اهل سنت

عبدالله محمدی
محمد حسین رحیمیان

سرشناسه: محمدی، عبدالله، ۱۳۲۶
 عنوان و نام پدیدآور: حقایق پنهان، گزینش فضایل در خشنده اهل بیت علیهم السلام از صواعق المحرقه / گزینش، ترجمه و تحقیق: عبدالله محمدی و محمد حسین رحیمیان.
 مشخصات نشر: قم: روضه العباس علیه السلام، ۱۳۹۲ ه. ش.
 مشخصات ظاهری: ۳۳۶ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۳۱-۲۹-۱.
 وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
 عنوان اصلی: الصواعق المحرقه فی الرد علی اهل البدع والزندقه، برگزیده.
 موضوع: ۱. خاندان نبوت. ۲. خاندان نبوت در قرآن. ۳. خاندان نبوت - احادیث اهل سنت.
 شناسه افزوده: ابن حجر هیتمی، احمد بن محمد ۹۷۴-۹۰۹ ق، الصواعق المحرقه فی الرد علی اهل البدع والزندقه، برگزیده.
 شناسه افزوده: رحیمیان، محمد حسین، ۱۳۴۵.
 رده بندی کنگره: BP ۹۲۸/۲۵.
 شماره کتابشناسی ملی: م ۳۳۴۵۱-۸۰.
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۳۱.

حقایق پنهان

نگارش: عبدالله محمدی، محمد حسین رحیمیان

ناشر: نشر روضه العباس علیه السلام

چاپ: یکم، ۱۳۹۲ ه. ش

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۳۱-۲۹-۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

roze_alabbas@yahoo.com

مراکز پخش:

- ☐ قم: خ دورشهر، کوی ۲۲، پ ۲۸، ☎: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۳۹۵
- ☐ قم: خ ارم، پاساژ قدس، پ ۱۰۷، کتابفروشی موسوی، ☎: ۰۲۵-۳۷۸۳۱۳۶۸
- ☐ مشهد: خ آخوند خراسانی، شماره ۲۰/۱، کوچه دبیرستان فروغ، جنب مسجد الزهرا ☎، کتابفروشی طالبیان، ☎: ۰۵۱۱-۸۵۵۵۹۴۷
- ☐ مشهد: خ آیت الله بهجت ۲، پاساژ گنجینه کتاب، کتاب یوسف، ☎: ۲۲۴۰۰۷۲۰
- ☐ اصفهان: خ چهارباغ پایین، کتابسرای حکمت، ☎: ۲۲۴۰۶۰۸

حق چاپ محفوظ است

فهرست موضوعات

۷	پیشگفتار
۷	بیان فضایل، و نقش آن در تربیت بشر
۱۰	نقش محدثان اهل سنت در بیان فضایل خاندان پیامبر ﷺ
۱۳	نقش شعرا در نقل فضایل خاندان پیامبر ﷺ
۱۵	نگرش کوتاه به شخصیت و ساختار فکری نویسنده
۱۹	گزیده‌ای از فضایل بیکران علی علیه السلام
۲۱	اسلام و هجرت علی علیه السلام
۲۳	فضایل علی علیه السلام در حدیث
۵۳	فضایل علی علیه السلام در گفتار صحابه و یاران
۵۷	گزیده‌ای از ویژگیها و کرامات علی علیه السلام
۶۲	گزیده‌ای از سخنان کوتاه امیر مؤمنان علی علیه السلام
۸۶	شهادت علی علیه السلام و سبب آن
۹۵	گزیده‌ای از فضایل بیکران امام حسن علیه السلام
۹۷	خلافت و جانشینی امام حسن علیه السلام
۱۰۰	فضایل امام حسن علیه السلام در حدیث
۱۰۴	ویژگیها و کرامات امام حسن علیه السلام
۱۱۰	شهادت امام حسن علیه السلام و سبب آن
۱۱۳	گزیده‌ای از فضایل بیکران اهل بیت علیهم السلام
۱۱۵	ترویج علی علیه السلام و فاطمه علیها السلام
۱۲۰	فضایل اهل بیت علیهم السلام در قرآن
۱۷۲	پژوهشی گسترده پیرامون آیه مودت

۶.....گزینش فضایل درخشنده اهل بیت علیهم السلام از صواعق المحرقه

الف - نگاهی به تفسیر آیه	۱۷۳
ب - لزوم محبت اهل بیت علیهم السلام	۱۷۶
ج - پرهیز از دشمنی با اهل بیت علیهم السلام	۱۸۲
د - تأکید و تشویق بر خدمت اهل بیت علیهم السلام	۱۸۷
مقام و عظمت اهل بیت علیهم السلام	۱۹۰
خبر دادن رسول خدا صلی الله علیه و آله به مصایب اهل بیت علیهم السلام	۱۹۴
گزیده‌ای دیگر از فضایل بیکران اهل بیت علیهم السلام	۱۹۹
فضایل فاطمه و حسنین علیهم السلام	۲۰۳
شهادت امام حسین علیه السلام از دیدگاه حدیث	۲۱۰
سرانجام قاتلان امام حسین علیه السلام	۲۱۹
اشاره‌ای به واقعه کربلا	۲۲۲
گزیده‌ای از فضایل امام سجاد علیه السلام	۲۳۵
گزیده‌ای از فضایل امام باقر علیه السلام	۲۴۳
گزیده‌ای از فضایل امام صادق علیه السلام	۲۴۷
گزیده‌ای از فضایل امام کاظم علیه السلام	۲۵۳
گزیده‌ای از فضایل امام رضا علیه السلام	۲۶۱
گزیده‌ای از فضایل امام جواد علیه السلام	۲۶۷
گزیده‌ای از فضایل امام هادی علیه السلام	۲۷۳
گزیده‌ای از فضایل امام حسن عسکری علیه السلام	۲۷۹
گزیده‌ای از فضایل حضرت مهدی علیه السلام	۲۸۵
فهرست آیات	۲۹۵
فهرست احادیث	۲۹۹
منابع و مآخذ	۳۱۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

شکر و سپاس خدای متعال را سزد که برای هدایت و ارشاد جامعه بشریت پیامبران علیهم السلام را برانگیخت، و از پی آنان ستارگان درخشان، امامان معصوم علیهم السلام را به جانشینی از آنان برگزید، تا انسانها با پیروی از آن بزرگواران به سرحد کمال بشری نایل آمده، و به سعادت دنیا و آخرت برسند.

درود و سلام بر آخرین سلسله الهی حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و بویژه پسر عم و برادرش، امیرمؤمنان علی علیه السلام و خاندان پاکش و آخرین وصی حضرتش امام مهدی علیه السلام.

بیان فضایل، و نقش آن در تربیت بشر

نقش بیان فضیلت اولیای برجسته الهی در تربیت بشر بر همه کس آشکار و واضح است، زیرا از آنجایی که بشر به سوی کمال مادی و معنوی حرکت می کند توجه خود را به آن انسان کامل و برتر معطوف می دارد. و بدین جهت، خداوند متعال برتری و فضیلت را علت برانگیختن پیامبران عنوان می فرماید و آنان را در کتاب آسمانی خود قرآن، به صفات نیک و پسندیده می ستاید.

آنجایی که راجع به ابراهیم علیه السلام می فرماید:

﴿وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ (۱)

۸.....گزینش فضایل درخشنده اهل بیت علیهم السلام از صواعق المحرقه

و در جای دیگر می فرماید:

﴿وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ * إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾ (۱)

ابراهیم از پیروان او (نوح) و به حقیقت از جانب خدا بود و با قلب سالم (از شرک) به دعوت خلق آمد.

و در جای دیگر می فرماید:

﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ حَلِيمٌ * أَوَّاهٌ مُنِيبٌ﴾ (۲)

همانا ابراهیم بسیار حلیم و بردبار، و رؤوف و مهربان بود و بسیار به درگاه خدا دعا و تضرع داشت، و بسیار از حق، مغفرت و آمرزش می طلبید.

و در مورد حضرت اسماعیل علیه السلام می فرماید:

﴿إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ﴾ (۳)

اسماعیل بسیار پیمان باور و درنده استوار بود.

و در موضعی دیگر یوسف علیه السلام را به راستگویی می ستاید که:

﴿يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ﴾ (۴)

آنگاه که موسی علیه السلام را به اخلاص می ستاید، می فرماید:

﴿وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلِصًا * وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا﴾ (۵)

و یاد کن! در کتاب خود شرح حال موسی را که او بسیار با اخلاص و رسولی بزرگ و مبعوث به پیامبری بر خلق بود.

(۱) سورة صافات (۳۷): ۸۳ و ۸۴.

(۲) سورة هود (۱۱): ۷۴.

(۳) سورة مریم (۱۹): ۵۴.

(۴) سورة يوسف (۱۲): ۴۱.

(۵) سورة هود (۱۱): ۵۱.

و حضرت ادریس علیه السلام را به راستگویی می ستاید و می فرماید:

﴿وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ (۱)

و یاد کن! در کتاب خود ادریس را که او شخص بسیار راستگو و پیامبری عظیم الشأن بود.

و حضرت یحیی علیه السلام را به پارسایی می ستاید، آنگاه که می فرماید:

﴿أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ يَحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا...﴾ (۲)

خداوند تو را به ولادت یحیی بشارت می دهد در حالی که او به نبوت عیسی کلمه خدا - گواهی می دهد، و او خود در راه خدا پیشوا و پارسا و پیامبری از شایسته گان است.

و حضرت عیسی علیه السلام را نیز عرمان گوناگون می ستاید و می فرماید:

﴿يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ (۳)

ای مریم! خدا تو را به کلمه ای که نامش مسیح جل مریم است بشارت می دهد که در دنیا و آخرت آبرو مند و از مقربان درگاه خدا است.

و در آیه بعد می فرماید:

﴿وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ (۴)

خداوند متعال، آنگاه که به بیان فضایل رسول خودش حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم می پردازد؛ آن حضرت را در جای جای قرآن می ستاید و می فرماید:

(۱) سوره مریم (۱۹): ۵۶.

(۲) سوره آل عمران (۳): ۳۹.

(۳) سوره آل عمران (۳): ۴۵.

(۴) سوره احزاب (۳۳): ۶۹.

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾^(۱)

ما تو را برای رحمت و آسایش جهانیان فرستادیم .

و در جای دیگر می فرماید:

﴿إِنَّكَ لَعَلَّيْ خُلِقَ عَظِيمٌ﴾^(۲)

تو بر خلق و خوی بس عظیم و بزرگی .

و هنگامی که به معرّفی حضرت علی علیه السلام و اهل بیت و فضایل آنان می پردازد، محبت آنان را اجر و پاداش زحمات طاقت فرسای رسالت پیامبر صلی الله علیه و آله قرار می دهد و می فرماید:

﴿وَمَا لَآ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾^(۳)

پیامبر ایگو بر من و پاداش از شما نمی خواهم به جز محبت نسبت به نزدیکانم .

در این زمینه، آیات زیادی همانند آیه ولایت، مباحله، و صدها آیه و روایت دیگر در کتب فریقین نقل گردیده است.^(۴)

نقش محدثان اهل سنت در بیان فضایل خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله

آنچه لازم است که به طور اختصار در این زمینه عرض نمود این که: در طول ۲۳ سال رسالت و پیامبری حضرت محمد صلی الله علیه و آله نقل و نشر حدیث فضایل خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله جزء ارزشهای اجتماعی و از اهمیت بالایی برخوردار

(۱) سوره انبیاء (۲۱): ۱۰۷.

(۲) سوره قلم (۶۹): ۴.

(۳) سوره شوری (۴۲): ۲۳.

(۴) برای اطلاع بیشتر در این زمینه به صدها منبع و مصدری که در پاورقی های این کتاب ارجاع داده شد، مراجعه نمایید.

بود، ولی پس از رحلت پیامبر رحمت، آنگاه که خلافت و جانشینی آن حضرت از مسیر اصلی خود منحرف شد و به جای آن که جانشین بر حق او، حضرت علی علیه السلام تکیه بر مسند خلافت و هدایت زند منافقان بازیگر و مدعیان خلافت عملاً این مقام حسّاس و حیاتی را در اختیار گرفته و زمینه گمراهی مردم را فراهم نمودند.

به همین جهت، نقل حدیث همانند دیگر ارزشهای دینی دستخوش افکار و اوهام خلفای جور قرار گرفت، تا جایی که در زمان خلافت عمر، به طور مطلق به ویژه فضایل امیر مؤمنان علی علیه السلام از طرف شخص عمر ممنوع گردید، و آن هم به بهانه این که نقل حدیث؛ مردم را از خواندن قرآن باز می دارد!!^(۱)، و لذا به جز گروه اندکی که مورد محبت خلیفه بودند - مردم از نقل حدیث ممنوع گشتند و مورد تهدید شلاق و «درّه» عمر واقع گردیدند.

از سوی دیگر، عمر، یاران پیامبر صلی الله علیه و آله را به بهانه این که آنان سرمایه اسلام هستند!! و مبادا گزندى به آنان برسد!! از حدیث ممنوع الخروج نمود. تا بدین وسیله بتواند از نقل و نشر فضایل اهل بیت علیهم السلام جلوگیری نماید.^(۲)

از این رو، احادیثی که در فضایل علی علیه السلام از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل شده بود در سینه ها حبس گردید، تا زمانی که علی علیه السلام به خلافت ظاهری رسید و در فرصتهای مناسب کم و بیش شخصاً، یا توسط دوستانش، همانند عمار و میثم... آن فضایل را بازگو کردند.

ولی دیری نپایید که با تسلط معاویه، نه تنها نقل فضایل علی علیه السلام به شدت ممنوع

(۱) رجوع شود به: مقیاس الهدایه: ۱۸۹/۳ پاورقی ۲ به نقل از التقریب والتدریب: ۶۵/۲، محاسن الاصطلاح: ۲۹۶ ذیل مقدمه، تقييد العلم: ۵ و ۹۳، طبقات ابن سعد: ۲۰۶/۳، أصول الحديث: ۱۵۳ - ۱۶۵، فتح المغیث: ۱۴۲/۲، سنن دارمی: ۱۲۵/۱، مقایس دربندی: ۱۷، معالم المدرستین: ۴۴/۲.

(۲) شرف اصحاب الحديث خطیب بغدادی: ۱۸۶ - ۱۸۷، مستدرک حاکم: ۱۰۱/۱، مختصر تاریخ دمشق:

گردید؛ بلکه بازار حدیث‌سازی - در مقابل آن فضایل برجسته برای خلفای جور و بنی‌امیه و بنی‌مروان ... - بالا گرفت، و این وضع، به طوری در تاریخ آشکار و نمودار است که ابن حجر با تمام تعصب کوری که داشت به این امر اعتراف نمود^(۱).
این روش تا فتره‌ای که بین حکومت بنی‌امیه و بنی‌عباس در پی انتقال قدرت به وجود آمده بود، ادامه داشت. آن هنگام بود که انفجاری در نقل حدیث رخ داد و عقده کور آن باز گردید.

از این رو، امام باقر و امام صادق علیهم السلام زبان به فضایل اهل بیت علیهم السلام به ویژه در فضایل علی علیه السلام گشودند، و از فرصت استفاده کرده، و به نشر آن اقدام فرمودند.
علمای مذهب اهل سنت نیز هنگامی که از اختناق اموی آزاد گردیدند، و از آنجایی که عباسیان به نام خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله بر مردم حکم می‌راندند!! مردم را در نقل احادیث به طور عموم و به نقل فضایل خاندان مظلوم پیامبر صلی الله علیه و آله به خصوص آزاد گذاشتند.

در این فتره بود که امثال زهری، شعبی ... عقده‌گشایی کردند و در پی آن؛ در این موج ارتفاع دیگری پدید آمد، و اهل حدیث همانند ابن ابی شیبہ - استاد بخاری - نسایی، ترمذی، مسلم، بخاری، احمد حنبل، ابن ماجه، شافعی و شاگردان وی، عبدالرزاق صنعانی، طبری صاحب تاریخ، طبری صاحب معجم، بیهقی، حاکم و ده‌ها محدث دیگر، در کتابهای خود، بابی مستقل در فضایل اهل بیت علیهم السلام گشودند، و فضایل محبوس در سینه‌ها را آشکار ساختند، و گروهی از آنان، پارا فراتر نهاده و کتابهایی مستقلی راجع به اهل بیت علیهم السلام عموماً و امیر مؤمنان علی علیه السلام بخصوص نگاشتند، همانند: احمد حنبل، نسائی، عینی، قندوزی، سخاوی، ابن جوزی، خوارزمی، ابن صباغ مالکی و ... که شرح آن در حوصله این مقدمه کوتاه، نمی‌گنجد.

نقش شعرا در نقل فضایل خاندان پیامبر ﷺ

بی شک شعرا در آغازین روزهای دعوت رسول خدا ﷺ نقش به سزایی در پیشبرد کار پیامبر خدا ﷺ ایفاء نمودند، و شیخ رسول خدا ﷺ آنان را بدین امر تشویق و ترغیب می فرمود. حسان بن ثابت از نخستین کسانی بود که لب به مدح مولای پرهیزکاران علی علیه السلام گشود و راجع به غدیر شعر گفت از جمله:

يُنَادِيهِمْ يَوْمَ الْغَدِيرِ نَبِيَّهُمْ بِنَحْمٍ فَأَصْبَحَ بِالرَّسُولِ مَنَادِيَا

إِلَهُكَ مَوْلَانَا وَأَنْتَ نَبِينَا وَلَمْ تَسْلُقْ مَنَّا فِي الْوَلَايَةِ عَاصِيَا

پیامبر خدا در روز غدیر آنان را مخاطب ساخت و فرمود: چه کسی صاحب اختیار و پیامبر شما است؟ آنان بدون تردید و انکار گفتند: خدا، مولای ما و شما پیامبر مایی. تا آنجا که گوید: پیامبر ﷺ دست علی علیه السلام را گرفت و فرمود:

«فَن كُنْتَ مَوْلَاهُ فَهَذَا وَلِيِّهِ»

پس هر که را من مولای اویم علی مولای من است.

آنگاه فرمود: «اللهم وال من والاه وعاد من عاداه»

بعد از آن، قیس بن سعد بن عباده، و شخص امیرالمؤمنین علیه السلام و عبدی کوفی، کمیت، فرزددق، حمیری، شافعی و ذعبل... و تا غصیر حاضر بیش از ده ها هزار نفر در مدح و منقبت مولا علی علیه السلام و اهل بیت پاکش از شیعه و سنی، عالم و عامی به زبانهای گوناگون، مدیحه سرایی نمودند، و در این راستا محبت درونی خود را ابراز داشتند، و گل وازه های احساسات خویش را به پای سرور و مولایشان امیر مؤمنان علی علیه السلام نثار کرده، و با این کار بخشی از اجر رسالت را پرداختند، تا آنجا که شافعی گوید:

وَمَاتَ الشَّافِعِيُّ لَيْسَ يَدْرِي عَلِيَّ رُبَّهْ أَمْ رَبُّهُ اللَّهُ

و شافعی چشم از جهان فرو بست و ندانست که علی پروردگار او یا خدا پروردگار

اوست.

ناگفته نماند که: در این راستا، گروهی از محدثان و شاعران به انواع شکنجه‌ها، تعذیب‌ها، قتل‌ها و تبعیدها مبتلا گردیدند. ولیکن از آنجایی که خداوند متعال وعده داده است که نور خود را بر ظلمتها چیره نماید، ستمگران کاری از پیش نبردند و به جز چند صباحی حکومت ننمودند که:

ستمگر چو برف و ستمکش چه کوه فرو رفت برف و به جا مانده کوه

چرا که خدای متعال در قرآن می‌فرماید:

﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ أَبَا اللَّهِ إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ (۱).

آری! آن چنان که داریم همه علما و دانشمندان، شاعران و انسانهای آگاه و بیدار دل نتوانستند در بررسی نامش فضايل درخشان اهل بیت (علیهم السلام) ساکت و آرام بنشینند، بلکه با بیان و قلم در نظم و نثر، نشر و نقل فضایل آنان پرداختند، در این میان، افراد متعصبی نیز برای این که از قافله عقب نمانند، ناخودآگاه لب به سخن گشوده، و به نقل فضایل اهل بیت (علیهم السلام) پرداختند.

از جمله کسانی که در فضایل اهل بیت (علیهم السلام) - با آن همه تعصبی که داشت - قلم فرسایی نمود این حجر صاحب کتاب «صواعق المحرقة» می‌باشد، که اینک به‌طور اجمال به نگرش فکری و معرفی او می‌پردازیم.

(۱) مانده (۹): ۳۲، خوانندگان عزیز! برای فراگیری بیشتر در این زمینه به کتاب گرانسنگ «الغدير» نوشته علامه بزرگوار آية الله آقای حاج شيخ عبدالحسين اميني (رحمه الله) مراجعه فرمایند.

نگرش کوتاه به شخصیت و ساختار فکری نویسنده

ابو عباس، شهاب الدین احمد بن محمد بن علی بن حجر هیتمی مکی از قبیله بنی سعد می باشد که دارای مذهب شافعی، محدث و صوفی بود، و نسبت او به «هیتم» بدین جهت است که او اهل روستایی از روستاهای مصر بنام «ابن هیتم» است. وی در سال ۸۹۹ هـ متولد گردیده، و در خردسالی پدرش را از دست داد و تحت تکفل شمس الدین بن ابی الحمایل، و شمس الدین شناوی تربیت یافت، شمس الدین شناوی او را از محله «ابن الهیتم» به «طنطا» برد و در آنجا قرآن را حفظ کرد و ادبیات عرب را آموخت، سپس در سال ۹۲۴ هـ به دانشگاه «الأزهر» مصر راه یافت و به تحصیل علم مشغول شد. او دانش خود را از گروهی از جمله شهاب رملی، شمس لقانی و امین غمری - که از شاگردان ابن حجر عسقلانی بود - فرا گرفت، و از شیوطی و حسین بکری نیز نقل حدیث می کند، وی دارای کتابهایی از جمله معجم و سیط، معجم صغیر و «صواعق المحرقة» است.

ابن حجر، سرانجام - آنسان که در کتاب «شذرات الذهب» و «بر الطالع» آمده - در ماه رجب سال ۹۶۴ هـ وفات نمود^(۱).

آن گونه که از جای جای کتاب «صواعق المحرقة» به دست می آید، ابن حجر مردی متعصب بود، و راجع به صحابه و به ویژه شیخین، تعصب فراوانی داشت، بلکه پاره پاره تراشیده و از معاویه - با اعتراف به حقانیت علی (علیه السلام) - دفاع سرسختانه ای نموده، و لبه تیز سخن خویش را متوجه فرقه مظلوم تاریخ، یعنی شیعه می کند، و از هیچ تهمت و سب و ناسزایی نسبت به آنان فرو گذاری نکرده است.

(۱) نقل و ترجمه از مقدمه صواعق المحرقة، چاپ علی یوسف، قاهره.

در این راستا تلاش می‌نماید تا ثابت کند که ائمه اثناعشر (علیهم السلام) مردمانی وارسته، پاک و مورد عنایت خدا و رسول خدا (صلی الله علیه و آله) بودند، ولیکن این شیعه است که مردمی بد و سخنان آنان بی‌دلیل و بی‌مدرک است!!

بدیهی است که وی در این زمینه، دچار تناقضات و گزافه‌گویی‌هایی گردیده، و به دلایل بی‌بنیاد و شست‌متوسل گشته است که به خواست خدا در طی این کتاب به بخشی از آنها اشاره خواهد شد، تا خوانندگان عزیز به ساختار فکری این مرد متعصب آشنا گردند.

وی در مقدمه کتاب خود به دفاع از همه صحابی می‌پردازد و احادیث مطلق و عمومی را در نهی از بدعت‌گزاری از طرق اهل سنت نقل می‌کند.

خلاصه، او می‌گوید: چون شیعیان بر ستمگران لعن و نفرین می‌فرستند پس کافر و مشرک می‌باشند!! و با تناقضات شکار در بی اثبات مدعای خود می‌کوشد.

آنگاه به فضایل امیر مؤمنان علی (علیه السلام) می‌پردازد و چهل حدیث انتخاب می‌کند، سپس کرامات و کلمات قصار حضرتش را می‌ورد و آنگاه به نقل فضایل اهل البیت و بقیه ائمه (علیهم السلام) می‌پردازد، و در این میان احیاناً دچار احادیث می‌گردد، و گاهی هم دچار تعصب بیش از اندازه و تناقض‌گویی می‌شود که ما فقط به صفحات، بخش و باب کتاب «صواعق المحرقة» اشاره می‌کنیم، تا پژوهندگان خود مراجعه نموده و به صدق گفتار ما پی ببرند (۱).

و از آنجایی که بنای ما بر رد و پاسخ گزافه‌گوییهای ابن حجر نبود، بلکه صرف گزینش فضایل برجسته امیر مؤمنان علی (علیه السلام)، و دیگر خاندان رسول خدا (صلی الله علیه و آله) از کتاب «صواعق المحرقة» بود؛ متعرض حرفهای جسارت‌آمیز، توهینها و واژه‌های

(۱) رجوع شود به: فصل دوم از کتاب صواعق المحرقة در فضائل علی (علیه السلام) و باب نهم از فصل دوم و باب یازدهم از فصل اول ذیل آیه هفتم، و باب دوازدهم از فصل فضایل اهل البیت (علیهم السلام).

انباشته از تعصب و حقد او نسبت به پیروان مولا علی علیه السلام نگشتیم، و آن خدمت را موکول به «صوارم المهرقه» نوشته شهید قاضی نور الله تستری رحمه الله نمودیم که این کتاب نیز در دست تحقیق است و - إن شاء الله - به زودی چاپ خواهد شد.

اینک ما از لابلای چنین کتابی که با شدت تعصب به رشته تحریر درآمده، برجسته ترین فضایل درخشان اهل بیت علیهم السلام را گزینش و تنظیم نمودیم، آنگاه به زبان شیرین فارسی ترجمه کردیم تا خوانندگان پاکدل و با انصاف که طالب حق و حقیقت و پذیرای بهترین سخنان هستند، تقدیم نماییم، باشد که با خواندن این فضایل ره به سوی برگزیده ترین انسانهای آفریدگار جهانیان گام برداشته و از حجت های خدا یاری نمایند.

امید است این عمل تلاش ناچیز مورد پذیرش پیشگاه امیر جانِ مؤمنان، آقای بیدار دلان، سرور پرهیزکاران، علی بن ابی طالب علیه السلام و فرزند بزرگوارش قطب دایره امکان، صاحب عصر و زمان حضرت مهی علیه السلام قرار بگیرد.

والسلام علی من اتبع الهدی

قم المقدّسه، ربیع المولود ۱۴۲۲ هجری

عبدالله محمدی مازندرانی - محمدحسین رحیمیان